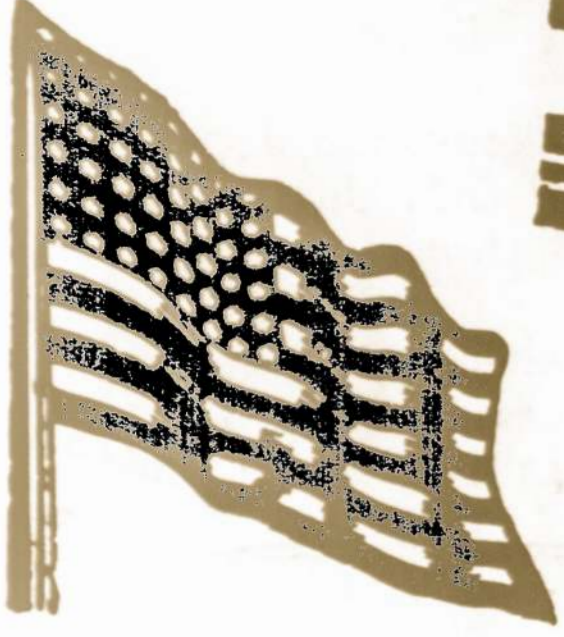

SANDARA

THE LEAGUE

LITHUANIAN

NEWSPAPER

EINA NUO 1918 METŲ

SANDARA

Published by the
Lithuanian National League
of America

840 West 33rd Street
Chicago, Illinois, 60608

Telephones:
(312) 927 4789
(312) 543 8198

PRICE 50 CENTS

RUGPIŪČIO 24 - AUGUST 24, 1981

NR. 15

Penki metai be Mykolo Vaidylos

Liepos 12 dieną Sandaros Centro ir Susivienijimo Lietuvių Amerikoje prezidentas Povilas Dargis per savo vedamą LIETUVIŲ RADIO PROGRAMĄ, Pittsburghe, minėdamas Mykolo Vaidylos penkių metų sukaktį nuo jo mirties, pašventė visą pusvalandį, apibūdindamas Miko Vaidylos atliktus darbus ir jo didelį įnašą į Lietuvių tautinį - kultūrinį bei politinį gyvenimą.

Štai Povilo Dargio pasakytą kalbą: "Jau praėjo 5 metai, kai netekome vieno iš lietuviškų ažuolų, kuris per daugelį metų buvo įleidęs šaknis sveitingoje JAV žemėje. Tuo ažuolu buvo mūsų mielas amžinos atminties Mykolas Vaidyla. Jis lyg koks švyturys švietė mūsų tautiečiams, kaip mokytojas, švietėjas, visuomenininkas ir redaktorius.

MYKOLAS VAIDYLA,
BUV. ILGAMETIS "SANDAROS" RED.

Amžinos Atminties Mykolas Vaidyla atvyko Amerikon po Pirmojo pasaulinio karo ir apsigyveno Pittsburghe, viename iš didžiųjų miestų Pensilvanijos valstijoje. Čia jis, kaip studentas, lankė Presbiterijonų-Kalvinų kunigų seminariją. Vakarašis jis mokytojavo Pittsburghe įkurtoje lietuvių kalbos mokykloje.

Šeštadienius ir sekmadienius jis pašvėsdavo įvairiose lietuvių tautinėse organizacijose. Daugiausia darbo ir širdies jis skyrė SANDARAI ir SUSIVIENIJIMUI AMERIKOJE. Daug, kaip korespondentas, jis rašė SANDARAI, NAUJIENOMS ir Nepriklausomos Lietuvos spaudai, Kaune.

Nežinau, dėl kurių priežasčių jis išstojo iš Presbiterijonų kunigų seminarijos, tačiau, tiek man žinoma, kad Gertrudos Dargienės patėviui Stasiui Bakanui rekomenduojant, Mykolas persikėlė gyventi Chicagon ir gavo darbą Naujienų redakcijoje.

Mano žmona Gertruda visada su malonumu prisimena Mykolą Vaidylą, nes jis buvo jos lietuvių kalbos mokytojas. Anot Vaidylos, jis niekada nepamiršo tų gražių išleistuvių, kurias jam surengė Pittsburghečiai, o ypač muzikos "HUMORESQUE", kurią išpildė smuiku Gertruda Platakytė-Dargienė...

Vėliau Chicagoje jis tapo SANDAROS REDAKTORIUMU. Su Mykolu Vaidyla artimiausią pradėję bendradarbiauti nuo 1930 metų, Mat, tais metais įvykusiose SLA ir SANDAROS seimuose abudu buvome delegatais. Man teko būti SANDAROS Seimo sekretorium, o Mykolas buvo to seimo oficialus Sandaros korespondentas. Nuo to laiko ir aš tapau nuolatinis Sandaros korespondentu.

Susitikdavau Mykolą, kai jis lankydavosi Pittsburghe, o aš Chicagoje. Abudu dalyvaudavome minėtų organizacijų suvažiavimuose - seimuose. Na, o įsikūrus AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBAI, mudu abudu ir į ją įsijungėme ir suartinai dirbome. Sykiu dalyvavome Washington, net tris sykius, atstovaudami Amerikos lietuviams BALTOUSE RŪMUOSE, pas JAV prezidentus.

Mykolas Vaidyla visa savo širdimi buvo atsidavęs lietuvių gerbūviui. Jis, redaguodamas SANDARĄ, atidavė jai visas savo jėgas ir sveikatą. Net sunkiai sirgdamas rūpinosi, kad tik laikraštis pasiektų mūsų tautiečius...

1975 -tais metais, vieną dieną prieš įvykstant AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBOS seimui Chicagoje, aš, atvykęs iš Pittsburghe, užėjau į SANDAROS redakciją. Radau Mykolą besėdintį savo vežimėlyje ir bediktuojantį (nes jo ranka buvo paralyžuota) vienam iš bendradarbių straipsnį tos savaitės Sandaros numeriui... Skundėsi ne tiek savo sveikata, o daugiausia tuo, kad mažai gauna finansinės paramos laikraščio leidimui. Prisiminė ir tuos, kurie stambesnėmis sumomis parėmė Sandarą...

Mykolas labai sielojosi, kad vyktant Chicagoje ALT Kongresui, jis jame dėl blogos sveikatos negalės dalyvauti. Ir lyg nujausdamas liūdną ateitį - likimą jis dar pastebėjo: "Povilai, iš viso abejoju, ar beprisieis nors kada man dalyvauti Amerikos Lietuvių Tarybos ir kitų centrinių organizacijų subvirmuose -seimuose".

(Pabaiga pusl. 2)

CHICAGOS LIETUVIŲ DEMONSTRACIJOS UŽ VYTAUTO SKUODŽIO IŠLAISVINIMĄ.

Viršutinėje nuotraukoje: Lietuviai demonstruoja Chicagos miesto centre. Apačioje: sekantį dieną (rugp. 18) vyko demonstracijos prie buv. Skuodžio namų. Chicagoje yra sudarytas Vytautui Skuodžiui išlaisvinti bendras organizacijų komitetas. Į tai yra įsijungę apie 30 organizacijų atstovų.
(Nuotrauka: Ciprijono Genučio)

DIDĖJA SUSIRŪPINIMAS SKUODŽIU

Senatorius John Heinz (resp., Pa) atsiuntė Alto pirm. dr. K. Šidlauskui raštą, pažymėdamas, kad jis yra labai sustrūpinęs lietuvių tautos kova ir siekimu atgauti pagrindines laisves. Pranešė, kad jis negalėjo dalyvauti Washingtono suruoštame apklausinėjime apie Lietuvos disidentus, bet jis vėliau savo pareiškimą nusiuntė, drauge atsiųsdamas jo kopiją Altui. Savo tame rašte reiškia didelį susirūpinimą Vyt. Skuodžiu, pabrėždamas: "Aš nuolat darysiu spaudimą, kad jis nedelsiant būtų išleistas".

MADRIDAS IR LENKIJA

JAV delegacija Madride savo pranešime suminėjo, kad vakarų valstybių užsienio reikalų ministerių tarpe yra nuomonė, jog tęsimas Madrido konferencijos ir diskusijos su rusų delegacijos nariais prisidėjo, jog Maskva susilaikė nuo invazijos Lenkijoje.

SENATORIUS -SKUODŽIO GYNĖJAS

Atsiliepdamas į Amerikos Lietuvių Tarybos prašymą paremti Vytauto Skuodžio išlaisvinimą, senatorius Alan J. Dixon (Il., dem.) atsiuntė Altui laišką, pažymėdamas savo susirūpinimą Skuodžio likimu. Taip pat atsiuntė tekstą senatė pasiūlytos rezoliucijos Nr. 200, kurią jis, drauge su senatoriumi Charles H. Percy, pasiūlė. Rezoliucijoje pažymima V. Skuodžio teisė į JAV pilietybę, iškeliama jo mokslo nuopelnai, pažymimas jo uolus žmogaus teisių gynimas; primenamas jo paskelbtas bado streikas ir reikalaujama jį išleisti iš

kalėjimo, leidžiant jam atvykti į JAV, jei jis to nori. Rezoliucijoje skatinamas JAV prezidentas bei JAV delegacija Madride panaudoti kiekvieną progą stipriai reiškiant opoziciją prieš V. Skuodžio įkalinimą.

RUOŠIAMASI ALTO SUVAŽIAVIMUI

Amerikos Lietuvių Tarybos valdyba ir skyrių vadovybės ruošiasi 41-mam metiniam suvažiavimui, kuris įvyks Chicagoje, Lietuvių Tautiniuose namuose, 6422 S. Kedzie. Posėdžiai tęsis visą dieną. Daugiausia dėmesio bus kreipiama į aptarimus praeitų metų Alto veiklos ir naujų veiklos gairių tiesimą. Bus renkama nauja valdyba. Su balsavimo teise dalyvaus ir visų ALT skyrių atstovai. * * *

Lėktuvo grobikas V. Malašauskas Los Angeles teismo nuteistas visą amžių kalėti. * * *

Liepos mėn. Palangoje, Baltijos jūroje, nuskendo 6, vienas suaugęs, kiti jaunuoliai. * * *

Šią vasarą viesulas okup. Lietuvoje, prie Širvintų 200 metrų plote pralėkė 250 km. greičiu, užmušdamas vieną ir sužeisdamas keliasdešimt asmenų. * * *

Sovietų kariuomenė rugsėjo 4-12 d. "manevruos" prie Lenkijos sienos. * * *

Italijoje suimti 4 spaustuvininkai, kurie padirbinėjo JAV dolerius. Jų rasta 1 milij. * * *

Sovietai per Libiją ginkluoja Lebaną. * * *

Pabaltiečių komitetas Washingtone liepos 8 d. įteikė kongresmanui Edwardui J. Derwinskiui BALTIC FREEDOM AWARD už jo stiprią paramą siekiant Baltijos kraštams laisvės. Žymėniu taip pat buvo apdovanotas ir kongresmanas J. Zablocki liepos 13 d. Nuotraukoje komiteto nariai su kongresmanu. Iš kairės: estas Martin Suuberg, lietuvaite Gailė Tamošiūnaitė, pirm. Maida Kari, estas Sven Paul, latvė Vita Terauds, kongresmanas Edward J. Derwinski, John Bolsteins ir lietuvis Jonas Bobelis.

SANDARA
LITHUANIAN **THE LEAGUE** NEWS PAPER

Published bi-weekly on Mondays, except July,
by the LITHUANIAN NATIONAL LEAGUE OF AMERICA, INC.
Second class postage paid at Chicago, Illinois
Sandara (USPS 480-880)

GENERAL OFFICE:
840 West 33rd Street, Chicago, Ill. 60608

Phone YArds 7-4789
or (312) - 543 -8198.

SUBSCRIPTION RATES:
In The United States per year \$10.00
In Foreign Countries per year \$10.00

UŽSAKYMŲ KAINA:
Suvienytose Valstybėse metams \$10.00
Užsienyje metams \$10.00

Opinions expressed in any column appearing in the SANDARA, including those of staff members, reflect the views of the writer only. The opinions may or may not be in agreement with those of the Lithuanian National League of America.

PENKI METAI BE MYKOLO VAIDYLOS

(Tęsiny s iš pusl.1)

ALT Kongreso metu, turėdamas omenyje, ką Mykolas man sakė ir, žinodamas MYKOLO VAIDYLOS didelius darbus, kaip ALTO išdininko, pasiūliau, kad ALT Kongresas suteiktų Mykolui Vaidylai "GARBĖS NARIO" teise. Man labai buvo malonu, kad AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBOS KONGRESAS vienbalsiai suteikė Mykolui Vaidylai garbės nario vardą, jog jis įėjo į taip vadinamą "HALL of FAME" tarpe visų tų, kurie skyrė savo jėgas lietuvių tautos gerbūviui.

Šiandien jau nėra mūsų tarpe amžinos atminties Mykolo Vaidylos, tačiau jis liks gyvas mūsų lietuvių-tautiečių širdyse.

"Išėkis ramybėje, mūsų mielas Mykolai", - šiais žodžiais Povilas Dargis baigė savo kalbą. Po to sekė pri-taikytos giesmės, kurias girdime Chicagoje (laidotuvių metu) Lietuvių Tautinėse kapinėse, būtent, "DANGAUS MĒLYNĖJ ŽVAIGŽDĖ UŽGESO" ir "ISSKRIDAI KAI PAUKŠTELIS".

Tėvynės Mylėtojų Draugija ruošia Mykolo Vaidylos monografiją. Turintieji būdingų nuotraukų ir galintieji parašyti apie jį atsiminimų, prašomi rašyti Tėvynės Mylėtojų Draugijai, 840 West 33rd Street, Chicago, Illinois. 60608.

Sovietai grasina, kad ir jie ims gamintis neutrono bombas.

Kuba nori į JAV perkelti dar apie 200.000 nepageidaujamo savo piliečių.

Sovietai dovanojo Kubai ginkluotą raketomis ir minomis 2,100 tonų karo laivą, kurio igulų sudaro 110 karių.

First Chicago bankas davė sovietams 25 mil. dol. paskolą ir dar numato duoti 15 mil.

Rugsėjo mėn. numatoma atleisti 1,211 biurokratų iš JAV energijos departamento.

Sovietų diplomatas V. Lazine Anglijoje organizavo jaunimo riaušes ir šnipinėjo.

Lenkojose nušautas arabas, kuris suorganizavo žydų sportininkų žudynes 1972 m. Muencheno olimpiadoje.

TV pagelba, rugpiūčio 9 d. Lenkijos lenkams buvo suaukota virš milijono dolerių.

L.S.S.T.

JUOZO DAUMANTO KUOPA
LOS ANGELES, CALIFORNIA

Juozo Daumanto šaulių kuopa rugpiūčio 16 d. surengė savo tradicinį metinį pikniką Santa Monikoje, gražioje Emilijos ir Sinkių rezidencijoje.

Juozo Daumanto šaulių kuopa veiklą plečia. Šiomet stambesnėmis aukomis parėmė Los Angeles garbės šaulio rašytojo Jurgio Gliaudos leidžiamą knygą "Agonija", užsisakė keliolika knygų Kairio antrą dalį "Po Damoklo Kardu". Garbės šaulys K. Karūza išplatino apie 50 egzempliorių Jono Kreivėno "Mirties Lageriuose ir Tremtyje" taip pat surado kelis rėmėjus, kurie paaukojo po \$50 tos knygos išleidimui.

Šiuo metu po operacijos sveiksta šauliai - Jonas Čekanauskas ir Mykolas Barauskas. Linkime visiems greitai pasveikti. Naujai įstojusius šaulius sveikinu valdybos ir visos kuopos vardu, linkėdamas išskelti dar aukščiau šaulių šūkį - "Viskas, Tau Lietuva, Tėvyne."

Juozas Ruokis,
kuopos pirm.

Lietuvių atstovai pas Bostono kardinolą Medeiros. Iš k. inž. Aloyzas Astravas - LB apylinkės pirm., kardinolas Medeiros, Alto Bostono skyriaus pirm. inž. Aleksandras Čaplikas. Kardinolas pažadėjo, kad Bostono vyskupijoje bus mel-džiamasi už pavergtas tautas ir Lietuvą.

SANDAROS REAKCIJA
Redaktorius: G.J. Lazauskas
Redakcijos nariai: E. Boreičai (polit.), P. Bružas (techn.).
Skyrių red.: Janė Bajerčienė (Seimininkiu sk), Vaclovas Prūsas (Pensininkų Žinios), Antanas Adomėnas (English sect)
SANDAROS ADMINISTRACIJA
Administratorė: Edita Rimkus
Ekspeditorius: Stasys Dagys
Administracijos darbo valandos: Pirmadienį, Antradienį ir Trečiadienį

10 val. - 12 val. ir 1 val. 00 - 6 val. vakare. (kitu laiku, esant svarbiam red. ir adm. reikalui, galima skambinti 312 - 543 - 8198.)

SANDAROS ATSTOVAI
So. Bostone: Inž. Aleksandras J. Čaplikas; Los Angeles - inž. Juozas Ruokis; Detroitė - Antanas Norus.

TALKININKAI, kurie norėtų bet kuo prisidėti prie Sandaros darbu, prašomi pranešti red. ir adm. telefonais.

BOSTONO Padangėje

Minkų radijo programos gegužinėje buvo išrinkta "Miss Lithuania of N. E." Iš kairės Suzann Gailius iš Derry, N. H. - antroji kandidatė, Joan Ronukaitis iš So. Bostono - "Miss Lithuania" ir praėjusių metų "Miss Lithuania" - Sandy Gailius iš Waltham. Rinkimai įvyko rugpiūčio 9 d. "Romuvos" parke, Brockton, Mass.

MINKŲ RADIJO GEGUZINĖ

Seniausia lietuviška radijo programa Naujojoje Anglijoje, vedama Stepono ir Valentinos Minkų, sekmadienį, rugpiūčio 9 d., surengė savo 47 sukaktuvinį pikniką gražiame Romuvos Parke, Brocktone.

Šių metų "Miss Lithuania of N. E." buvo išrinkta Joan Ronukaitis iš So. Bostono, Stanley ir Ann Ronukaičių dukrelė.

Tris pinigines dovanas už savo rankdarbius laimėjo 50 dol. Marija Yanonienė iš Brocktono. 2-rą - 25 dol. - Barborą Gailiūniūnę iš So. Bostono ir 3-čią - 10 dol. - Anastaziją Mimgaudienė iš Quincy. Šokių konkursus laimėjo: "Mamės ir papės" polką - Stella Sullivan iš Roslindale ir Joe iš Norwoodo. "Jaunimo polką" laimėjo - Jūratė Valaitienė iš Dorchesterio ir Henrikas Čepas iš So. Bostono, valsą laimėjo: Joan Siauris iš Milton ir Jack Colbert iš Brooklino; tango laimėjo: Julija Šaulienė ir Vaclovas Rupšys, abu iš Brocktono; ir tvištą laimėjo Mary ir Vytautas Dureckai iš Newton.

Dovanų paskirstyme laimingais buvo: Puzas iš Peabody, Paul Bizinkas iš Brocktono, John Plaškus iš Bridgewater, Magdalena Lendraitienė iš So. Bostono, Barborą Gailiūniūnę iš So. Bostono, Stasys Augonis iš So. Bostono, Edward Kulbis iš So. Bostono ir Peggy Pavilonis iš Brocktono. Dar buvo įžangos laimėtojai.

Dėkojam visiems, kurie prisidėjo prie šios gegužinės sekmingo pravedimo.

Primenam ir kviečiam visus dalyvauti konkurse, kuriame turėsite progą laimėti 500 dol. pinigais už įdomiausiai parašytą rašinį "Kodėl jums garbė būti lietuviu ar lietuve". Taigi už parašymą apie savo tėvų praeitį, apie jų gyvenimą Amerikoje. Galite rašyti lietuviškai ar angliškai iki 2000 žodžių. Užsiregistruokite dabar dalyvauti šiame konkurse rašydami Mrs. Valentine Minkus, c/o Lithuanian Radio Broad. Corp. Inc., 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. 02127. Jūsų raštas turi būti mums prisiųstas ne vėliau š. m. spalio 12 d.

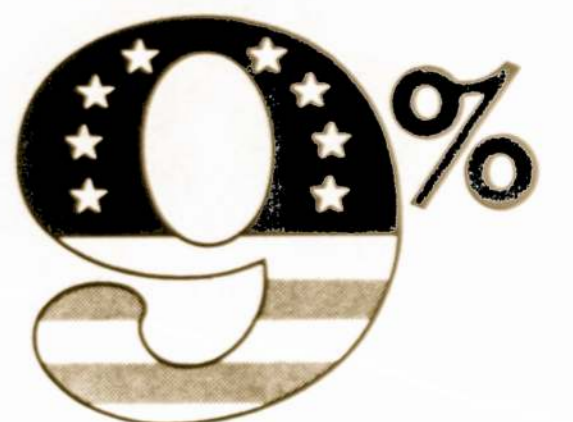
Steponas ir Valentina Minkai

Laisvės Varpo rudens koncertas įvyks spalio 4 So. Bostono Lietuvių Piliečių D-jos salėje.

LAIŠVĖS VARPAS Sekmadieniais 11:30-12:10 val. 740 banga iš WCAS 12:10-1:00 val. 1460 banga iš WBET Vedėjas Petras Viščiūnis 173 Arthur St., Brockton, MA 02402 Telef. (617) 586-7209

BOSTON, MASS. - WLYN 1360 bangos sekm. nuo 1 iki 1:30 val. Veda S. ir V. Minkai, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. 02127. Telef. 268-0489.

Another increase in interest rates for U.S. Savings Bonds.

Growing Bigger...Faster

That's the good news about U.S. Savings Bonds. The Series EE Bonds you buy today grow bigger, with an increased interest rate of 9%. And they do it faster, with a shortened maturity period of only 8 years. Interim rates have been improved, too. Bonds earn 6% after 1 year and 8 1/2% if held 5 years. These changes make Bonds much more desirable. And with the Payroll Savings Plan, it's easier to save more, in a shorter time. In fact, almost all outstanding Savings Bonds will benefit from a 1% increase to their next maturity. So take another look at Bonds. They're still easy to buy through the Payroll Savings Plan; they're safe, guaranteed. Take a look at the tax benefits. The new interest rates. The shortened maturity. And you'll see Bonds do make sense. For you, and for your country.

Take stock in America.

SUSIVIENIJIMAS RENGIA

SLA

EXKURSIJĄ-KELIONĘ KARIBŲ JŪROJE

Susivienijimas Lietuvių Amerikoje pirmą kartą rengia-organizuoja kelionę KARIBŲ JŪROJE, laivu "CARNIVALE". Nuo lapkričio-Novemb-ber 8 iki 15 dienos (vieną ištisą savaitę)

Laivas išplaukia iš Miami, Floridos. Aplankys 3 įdomius tropikinius uostus ir valstybes: SAMANA - Dominikos Respublikoje, SAN JUAN - Puerto Rico ir ST. THOMAS - Jungtinių Valstybių valdomą salą.

Bus progos pailsėti saulėje, užmegsti naujų pažinčių, aplankyti dar nematytas salas, keliauti su linksma lietuvių grupe.

Kaina laivu vienam asmeniui (po du į kambarį) prasideda nuo \$800 (aštuoni šimtai dolerių). Be to, reikia pridėti kainą lėktuvu iš jūsų miesto (namu) į Miami, Florida - Round Trip.

Šia kelione gali pasinaudoti visi, nežiūrint, ar jie yra ar nėra SLA nariai. Svarbu, kad neatidėliotumėt, o dabar, tuojau registruotumėtės ir užsisakytumėt sau laive vietas.

Kelionės kainoje įskaitoma: patogi kabina-kambarys, skanus maistas. Įvairūs pasilinksminimai laive.

Pasinaudokite šia progą įdomiai ir linksmai praleisti atostogas, pasidžiaugti JŪRA ir tropinės saulės šiluma.

Informacijų ir registracijai prašome jau dabar kreiptis į AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU, 9727 SOUTH WESTERN A'ENUE, CHICAGO, ILLINOIS, 60643 TEL. (312) 238-9787

Mieli SANDAROS skaitytojai ir bendradarbiai!

Skaitytojų ir Sandaros administracijos patogumui, apačioje čia dedame atkarpą, kurią užpildžius prašome prisiųsti Sandaros administratorei p. Editai Rimkienei, kas dar nėra susimokėjęs už laikraštį. Taip pat prašome surasti ir naujų skaitytojų. Už jūsų malonų atsiliepiamą ir SANDAROS parėmimą būsimė labai dėkingi.

Visos aukos skelbiamos Sandaroje.

SUSIPAŽINIMUI
vienas "Sandaros" numeris
siunčiamas nemokamai

Siųsti šiuo adresu: SANDARA, 840 West 33 rd Street, Chicago, Ill, 60608

Siunčiu SANDAROS METINĘ PRENUMERATĄ..... 10 dol.

Siunčiu auką SANDAROS SPAUDOS FONDUI..... dol.
Iš viso..... dol.

MANO PAVARDE.....

ADRESAS:.....

Redaguoja Vaclovas Pūšas

GERAS MAISTAS — SVEIKATA

Maistas yra pats svarbiausias gyvybės palaikymo pagrindas. Maisto veiksmų yra labai daug ir kiekvienas jų turi skirtingas savybes...

APŽVALGA

KO TIKISI IŠ OKUP. LIETUVĄ LANKANČIŲ...

KOMUNISTAI APIE BENDRADARBIAVIMĄ SU TARYBŲ LIETUVA

Leokadija Petkevičienė, rašydama apie beveik mirstančią "Amerikos lietuvių darbininkų literatūros draugiją" (žiūrėk rinkinį "Iš lietuvių kultūros istorijos, mokslo, kultūros ir švietimo draugijos", Vilnius, 1975)...

prastu maistu, jos buvo silpnos, nevikrios, suvargusios, blogai augo ir ne ilgai tebegyveno. Tačiau ir jų dantukai buvo silpni, greitai išpuvę.

(Iš dr. A.J.Guseno raštų)

rių įsitikimų emigrantais! - Šiam tikslui jiems yra parankūs ir "reakcingiausių tikinčiųjų elementai".

BALSAS PRIEŠ KILMINES GRUPES

"Užsienio reikalų" (Foreign Affairs) žurnale yra Merilendo senatoriaus Charles Mc Mathias straipsnis "Kilminės grupės ir užsienio politika" (Ethnic Groups and Foreign Policy).

RUSŲ EMIGRANTŲ RAŠYTOJŲ SUVAŽIAVIMAS

Pietinės Kalifornijos universiteto profesorė Olga Matič š.m. gegužės 15-17 d.d. sukviėtė trečiosios emigracijos kartos rusų rašytojus ir pirmą suvažiavimą.

ŠVENTO RAŠTO TEKSTAI IR PAAIŠKINIMAI

13. KOKIA YRA TAVO RELIGIJA ?

Religiniai įvairių bažnyčių lankytojai vadina save Katalikais, Liuteronais, Baptistais ir tam panašiai. Bet klausimas: Ar tavo religija atskyrė tave nuo šio pasaulio ir pašventino Dievui? Ar ji pasiekė tavo širdį ir ar ji valdo visą tavo gyvenimą?

būti Jėzus Kristus pasekėju, jo mokytiniu, klausančiu ir darančiu ką jis, Didysis Mokytojas, įsako. Jėzus yra pasakęs: "Jei jūs mane mylite, laikykite mano įsakymus. Kas turi mano įsakymų ir juos laiko (vykdo), tas mane myli. O kas mane myli, bus mano Tėvo mylimas, ir aš jį mylėsiu ir jam apsireikšiu". - Jono 14:15, 21.

Adresas: Joe Gramontas 5421 So. Mozart St. Chicago, Ill. 60632

Kurie įdomaujatės prašome parašyti atvirlaiškų, gausite dovanų įvairių knygų.

ŠVENTO RAŠTO TYRINĖTOJAI

leidiniais rusų ir anglų kalbomis, Alfredo A. Knopf leidyklos redaktorius Ašelis Grynas (Green) ir Merilendo universiteto profesorius ir vertėjas John Glad, Alfredo A. Knopf redaktorius suvažiavusius nustebino pateikdamas leidyklos tirražus pasaulinio masto rašytojų kūriniais. Pasak A. Green, leidykla niekad neišpardavė daugiau kaip 15,000 kopijų knygų ne anglų kalba rašiusiu šių laikų autoriams, įskaitant net Nobelio premijos laureatus.

JAV NEBEPIRMAUJA

Darbininkų algos yra dažnai nurodomos, kaip infliacijos priežastys arba ir, kaip negatyvus eksporto- importo priežastys.

sitelkta viena amerikiečių kompanija, Lietuvos ir kitų Pabaltijo valstybių laisvinimo reikalams vesti, Amerikos Lietuvių Tarybos valdyba š.m. liepos 31 d. posėdy pasisakė sekančiai:

Tuo pačiu Amerikos Lietuvių Taryba pasisako, kad ji ir toliau sieks uolios ir autartinos pačių lietuvių veiklos, panaudojant įgytą patyrimą ir plačiosios visuomenės paramą.

CHICAGOJ

KAS NAUJO (R) LB DAINININKŲ BŪRELYJE

Malonu ir džiugu dirbti su žmonėmis, kurie yra pamilę dainos grožį bei vaidybos meną. Juk per dainą, vaidinimus žadiname ir ugdome savo tėvynės meilę, o kartu teikiame malonaus džiaugsmo kitiems.

Paskutinio dešimtmečio (1970-1980) bėgyje JAV darbininkų vidutiniai atlyginimai nustojo buvę aukščiausi pasaulyje. Iš dešimties pramonės kraštų, tik Japonija iki šiol atlygina savo pramonės darbininkus žemiausiom pajamom, bet jų algos nuo 1970 iki 1980 metų padidėjo beveik 6 kartus daugiau, nei bet kurioje valstybėje.

1975 metais vidutiniai darbininkų atlyginimai buvo didesni nei JAV (\$6.35 per val.), Švedijoje (\$ 7.18 per val.), Belgijoje ir Olandijoje (\$6.60 per val.). Gi 1980 metais JAV darbininkų vidutinis atlyginimas buvo \$9.92 per val., bet jau keturios valstybės šį vidurkį viršijo. Belgija (\$13.18 per val.), Švedija (\$12.60 per val.), Olandija (\$12.18 per val.) ir Vokietija (\$11.94 per val.).

ALTO PAREIŠKIMAS

Amerikos Lietuvių Taryba nuo pat savo įsikūrimo per visus keturis dešimtmečius buvo ir yra nusistačiusi bendradarbiauti su visais, kuriems nuosirdžiai rūpi Lietuvos laisvės reikalai.

SPALIO mėn. 4 DIENĄ ĮVYKS SANDAROS RUDENINIS POBŪVIS - GEGUŽINĖ

Lietuvos Vyčių salėje ir darže, 2455 West 47th Street, Chicagoje

Calendar for October 1981 showing dates from 1 to 31.

Kviečiame visus su draugais gausiai dalyvauti

Dr. Antano Kalvaičio pagerbimo metu jam įteiktas dailininkės S.Juskuvičienės paveikslas. Vaizde (iš kairės) Jonas Jurkūnas, Antanas Kalvaitis ir Elena Matutienė.

SANDAROS 77 KP. BANKETE BUS PAGERBTAS ANTANAS KALVAITIS

Chicago Sandaros 77 -ta kuopa šių metų gruodžio 5 dieną rengia bankietę Dariaus ir Gėrenos veteranoų posto salėje. Bankiete bus pagerbtas diplomatas, ekonomistas ANTANAS KALVAITIS.

CHICAGOJ

NAMŲ SAVININKŲ ORG. VEIKLA

Marquette Parko Lietuvių Namų Savininkų Organizacijos valdybos posėdis įvyko rugpiūčio 24 d. adv. C.P. Kal rezidencijoje.

Posėdžiui vadovavo pirm. J. Bacevičius, jam talkininkavo v.p. J. Skeivys ir kt.

Be minėtų valdybos narių, posėdy dalyvavo valdybos įvairūs pareigūnai: A. Katelienė - kruopšti organizacijos sekretorė, A. Gudauskas, K. Leknickas, St. Patlaba, M. Stakėnas, B. Erčius, Alg. Barakauskas, adv. C.P. Kal, Petras Martinaitis ir Ona Ankienė.

Buvo svarstyti vien tik banketo ruošimo reikalai, ruošiamo spalio 17 d. parapijos salėje. Banketo komisiją sudaro pirm. J. Bacevičius, koordinatorius vice pirm. J. Skeivys ir visa valdyba, kuri pasiskirstė įvairiomis pareigomis. M. Stakėnas ir St. Patlaba rūpinasi banketui maistu, B. Erčius - loterijos vadovas, jam talkininkauja fantų surinkime A. Katelienė, B. Gelažius, O. Ankienė, Juozas Skeivys ir Algirdas Barakauskas.

Fantus prašoma įteikti A. Katelienėi arba kitiems valdybos nariams. Bankete svečių priėmimui: P. Martinaitis, A. Katelienė ir Bruno Gelažius. Muzika pasirūpina J. Bacevičius. Bus D. Polikaičio orkestras iš 4 asm. Stalų gėlėmis papuošimu ir kitą pasirūpins A. Katelienė. Banketo programa rūpinasi inž. A. Barakauskas, baro tvarkytojai - M. Stakėnas (vad.) B. Gelažius, A. Gudauskas ir K. Repšys. Bilietai jau atspausdinti. S. Patlaba ir posėdžio dalyviai pasiėmė juos platinti.

Visuotinis narių susirinkimas įvyks rugsėjo 18 d. 7 v.v. Parapijos salėje. Prieš tai dar bus valdybos posėdis, rugsėjo 14 d. 7 v.v. A. Katelienės bute.

Kviečiame ir toliau visus remti organizacijos vadovybės veiklą.

Juozas Skeivys

Ilgametis "Sandaros" talkininkas Povilas Burneikis jau grįžo iš ligoninės į savo namus. Jis net 7 savaites gulėjo Chicago Masonic ligoninėje, kur jam buvo padaryta labai sunki operacija. Tačiau operacija buvo sėkminga ir tikime, kad mūsų mielas Povilas namuose, savo mylimos žmonelės Onutės globoje, greitai sutvirtės.

JOAN JANKAUSKAS (KUZAITĖ) Teodoros ir mirusio Juliaus Kuzų dukra šiomis dienomis išgijo magistro laipsnį - Master of Science in special education, Profesoriai pastebėję jos gabumus pataria siekti ir daktarato. Joan mokytojauja Marquette mokykloje Chicagoje.

PETER ir JOSEPHINE MAZINAI atšventė 35-kių metų vedybinio gyvenimo sukaktį. Petras ir Juozytė per eilę metų gražiai išsikūrę 7143 So. Richmond Ave. rugpiūčio 22-ąją savo puošnioj rezidencijoje, bei rožių darželyje, atšventė 35-kių metų vedybinio gyvenimo sukaktį savo artimųjų tarpe. Prie puikų vaišių stalo matėsi: Stasys Aukštuolis, kuris armonika linksmo svečius, Jonas ir Anelė - dainininkė bei anekdotų pasakotoja Stonkai, Kazimiera Jankauskas, Kazys, Antanina ir Aldutė Normantai, Jonas ir Frances Kacins, Teodora Kuzienė ir Petras ir Elenutė Venclovai. T.K.

JONAS ir MARY PAULIAI - 2415 W 69 th. - Rugsėjo 6-ąją, atšvėję 50 metų vedybinio gyvenimo sukaktį. Jų trys dukros ir trys sūnūs jiems ruošia paminė jimą Sharkos West valgykloje, kur bus sukviesti tėvų artimieji bei giminės.

ALEKSANDRA V. EIVAITĖ, jau ne vieną kartą gražiai užsirekomendavusi lietuvių ir amerikiečių meno parodose, š.m. rugsėjo 7 - spalio 23 dienos ruošia savo darbų parodą THREE ILLINOIS CENTER 303 East Wacker Drive Chicago, Ill. 60601

Visi Chicagos ir aplinkinių lietuvių kviečiami gausiai dalyvauti ir tuo paremti jaunos lietuvaits - menininkės pastangas.

Šaulių Namuose, Chicagoje, rugsėjo 20 d. įvyks "Lietuvos Aidų" radio valandėlės gegužinė.

Solistas ARNOLDAS VOKIETAITIS šią vasarą dainavo Petrillo Music Shell Grant Parke. Nuotraukoje: (iš kairės) Stanley Balzekas, Jr., Nijolė Vokietaitienė, Arnoldas Vokietaitis, Steven A. Cvitsky - Grant Park koncertų vadovas, ir Eileen Makevich - WBEZ radio "Women's Forum - Public Report" direktorė.

"KRIVULĖ" GYVUOJA

Kai 1940 m. birželio mėn. Lietuvą okupavo raudonoji armija, tuojau prasidėjo Lietuvos policijos tarnautojų areštai. Policijos tarnautojus mušė, kankino, vežė į Sibirą, korė, šaudė, bet kai 1941 m. birželio mėn. vokiečiai puolė Sovietų Rusiją, iškart atsirado pakankamai Lietuvos policijos tarnautojų, kad šauliams padedant prižiūrėtų tvarką, o vienas majoras, buvęs inspektorius, tvarkė policijos departamentą.

Daug Lietuvos policijos tarnautojų išėjo partizanauti, kai raudonieji antrą kartą grįžo į Lietuvą ir garbingai žuvo Lietuvos miškuose, bet daug išbėgo ir į Vokietiją, o paskui išsisklaidė po įvairius kraštus.

Chicagoje 1953 metais jie įsteigė savo klubą "Krivulė", kuris gyvuoja ir šiandien, Liepos 5 d. Šaulių namuose įvyko jų pobūvis - piknikas. Maistas ponų Suvaizdienės, Skamos ir kitų pagamintas buvo be priekaišto.

Dalyvių nebuvo daugiausiai, nes Lietuvos policijos tarnautojų tikrai nebėra daug likę, bet su šeimomis ir kaimynais prisirinko veik pilna salė.

S. Paulauskas

ADOPTED DAUGHTER BORN DECEMBER 15, 1952 in Kansas City, Mo. is searching for her mother or info about her. Call collect 913-632-6496.

ELEKTROS ĮRENGIMAI PATAISYMAI Turiu Chicagos miesto leidimą. Dirbu ir užmiesčiuose, greit, garantuoti ir sąžiningai.

Klaudijus Pumputis

4514 So. Talman Ave. Chicago, Ill. Telefonas 927 - 3559

BRIDGEPORT DELICATESSEN

3263 So. Halsted St., Chicagoje Savininkas - Antanas Grigėnas

ŠVIEŽI, GERI PRODUKTAI IR NEBRANGŪS Viskas pagal jūsų lietuvišką skonį.

RAMUNĖ

DELIKATESŲ KRAUTUVĖ RESTORANAS

2547 West 69th Street, Chicago, IL, 60629 Čia yra lietuviškų knygų, gaidų, plokštelių ir kt. lietuviškų kūrinių. Telefonas 925 - 4254

savininkai - Jonas ir Audronė Viktai

Didžiausias Kailių Pasirinkimas!

PAS VIENINTELĮ LIETUVJ KAILININKA CHICAGOJE

Įstaigos: 263-5826 Namų: 677-8489

NORMANĄ BURŠTEINĄ

185 No. Wabash Avenue second floor Chicago, IL 60601

NAUJA LIETUVIŠKA RADIJO PROGRAMA "LIETUVOS AIDAI"

Veda Kazė BRAZDŽIONYTĖ

KASDIEN nuo pirmadienio iki penktadienio 8:30 val. vakare

Visos laidos iš WCEV 1450 Kc BANGA ST. PETERSBURGE: 12 val. 30 min. WTIS 1110 AM BANGA. Adresas: 2646 West 71-st St. Chicago, Ill. 60629. Tel. 778-5374.

AMERIKOS VETERANŲ LEGIONO DARIUS - GIRĖNO POSTO NAUJOJI VALDYBA. Iš kairės: posto moterų vadovė Mary Tyszka, komandierius Casimir Nova, pirmininkas Al Keller, buvęs komandierius Bruce Neberieza ir buv. Cook County komandierius ir programos vedėjas John L. Paukštis. Valdyba susipažino su posto nariais rugpiūčio 15 d. Dariaus ir Girėno salėje. (Nuotr. P. Malėtos)

Apdraudų Agentūra Tel.: 778-2233

Bell Realty & Bace Ins. Agency

Juozas Bacevičius VALANDOS

Kasdien 9 - 8 val. vakaro Šeštadieniais ir sekmadieniais 9 - 4 val. po pietų

6529 So. Kedzie Ave. - Chicago, Ill. 60629

SOPHIE BARCUS RADIO ŠEIMOS PROGRAMOS

ALDONA ir dukra SOFIJA DAUKAI IŠ WOPA 1490 KIL. AM

Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 4:00 - 4:30 val. po piet Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.

7159 South Maplewood Avenue CHICAGO, ILLINOIS 60629 Tel.: HEmlock 4-2413

ŠIMAITIS REALTY

INSURANCE • INCOME TAX • NOTARY PUBLIC

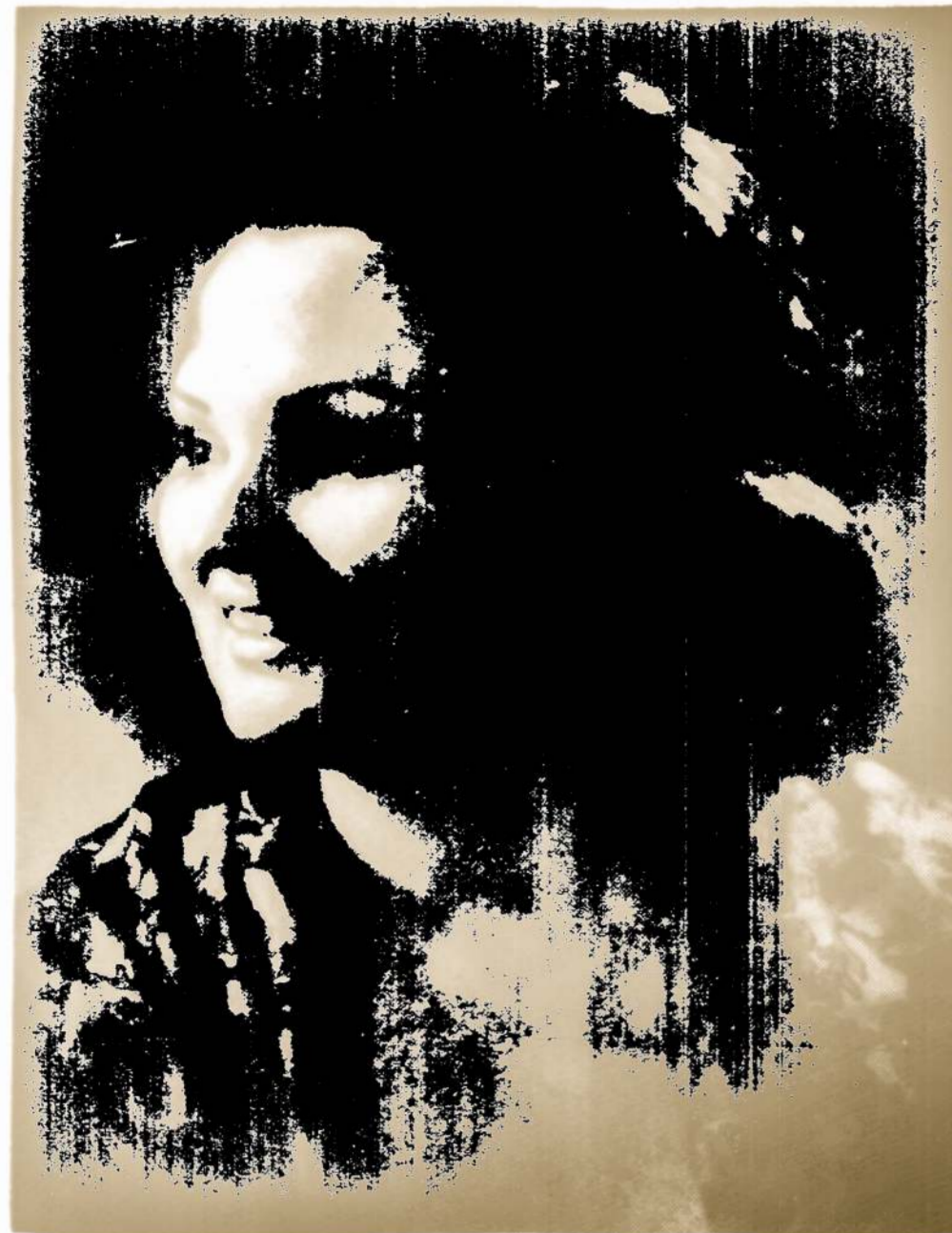
2951 W. 63rd Street CHICAGO, Illinois 60629

Office - 436-7878 Res. 839 - 5568

VLADAS ŠIMAITIS, J. D. Registered Broker

ENGLISH section

EDITOR
Antanas Adomenas
7151 South California
Chicago, Illinois 60629

Lithuanian born opera singer
DALIA M. KUCENAS

DR. ENRIQUE ARIAS,
composer and accompanist to DALIA
on her tour of Panama.

DALIA KUCENAS -

LITHUANIAN AMERICAN OPERA SINGER

A Lithuanian American opera singer uses her songs to introduce people to Lithuanian music, literature, history and present political situation. She is **DALIA M. KUCENAS**. Presently she is preparing a two week tour to the Republic of Panama. During her tour of this central American country our Lithuanian singer will have at her disposal the Panamanian National Orchestra under the leadership of conductor George Ledesma.

Ms. KUCENAS selections for audiences in Panama include not only Spanish compositions but a host of Lithuanian compositions: Grudis, Gaižauskas, Kuprevičius, Dvarionas and Tallat-Kelpša. Proud of her Lithuanian heritage, Dalia says - "I have already exposed Lithuanian composers and music to the Chinese on Taiwan and Mainland China. Now the Spanish speakers of Panama will also hear Lithuanian composed creations for the first time." Her accompanist, **DR. ENRIQUE ARIAS**, chief of doctoral studies at the American Conservatory in Chicago, has also been influenced to write Lithuanian themes. Dr. Arias has recently composed music based on themes in Kristijonas Donelaitis.

Dalia feels that it is a sacred duty to use one's talents to give greater exposure to the richness of Lithuanian culture and history while traveling in Asia and Latin America. During her tour of the Republic of China she sang to both small select groups of Chinese and also to massed audiences of 100,000 plus national exposure over Chinese Television. In every appearance she said "I am Lithuanian". This love of one's own heritage was warmly received by the Chinese.

Ms. KUCENAS says "It is always interesting to hear the international singer present the art indigenous of their own heritage. It is almost a first hand duty to include in the own repertoire composers of your own roots."

In China she gave 17 performances in two weeks ranging from one woman recitals to formal performances at universities, colleges and cultural halls. Her city hall performance in Taipei, a city comparable in size to Chicago, was transmitted by radio across the South China Sea to Hong Kong, Macao and Mainland China. Hence, millions of Chinese were exposed to Lithuanian songs.

Since her performance in Panama is under the auspices of The Panama National Symphony Orchestra, the pride of all Panama, a similar exposure of Lithuanian songs will be attempted to the Spanish speaking masses of Latin America.

Dalia's accompanist **Dr. Arias**, of Panamanian descent, has written two very important compositions for this special tour of Panama. A cantata for Panama and a song cycle based on words by the poet Manuel Blanco Gonzalez. Arias, it may be noted, is related to president Arias, a former president of Panama.

Both Arias and Dalia will be giving master classes in singing and piano to the advanced musicians of Panama. Ms. Kucenas has a standing offer to return in this same capacity to the Orient. Dalia spends about five to six hours a day preparing her repertoire dwelling into the background of the songs. She stresses

"I am more on an intellectual interpreter than just relying on luck. The words are equally important to the notes, I feel it is important to create something new and exciting in every live performance, otherwise the audience could rely only on tapes and records. In this sense, every performance has an excitement of its own."

After her Chinese tour, she recorded and released a two record album entirely devoted to Lithuanian composers and the other to universal composers. Among her growing eminent admirers are Chicago's mayor Jane Byrne, senator Edward Kennedy and dr. Ku Cheng Kang. Since this album is already sold out she is planning to record another album after her Panama tour.

Ms. Kucenas holds a B.A. and M.A. degree in arts from Loyola and Roosevelt universities in Chicago. She is also a member of the Chicago Council on Foreign Relations. She began her musical studies in Buenos Aires, Argentina. In the course of her career she has traveled and sung widely in Europe, Asia, Africa, South America and now Central America. Her present two week tour of Panama will last two weeks. Her trip has received wide acclaim by the Panamanian Government.

A. Adomenas

ASIAN CONVENTION SUPPORTS LITHUANIAN FREEDOM

The World Anti-Communist League held its convention on August 3-5 in Taipei, the capital of Taiwan. Taking part were Mr. Peter Wytenus, President of the American Friends of Anti-Bolshevik Bloc of Nations and his wife, Elizabeth, and daughter, Lauraine, who represented the Lithuanian American Council. They introduced a resolution requesting freedom for Lithuania, which resolution was adopted by the convention.

RESOLUTION CONCERNING V. SKUODIS

Senators Charles H. Percy and Alan J. Dixon have introduced Resolution No. 200 into the U.S. Senate concerning the Lithuanian political prisoner Vytautas Skuodis - Benedict Scott. The resolution states that V. Skuodis was born in Chicago on March 21, 1929 and he is by right of birth a citizen of the United States of America. He was a member of the Lithuanian Helsinki Group and now is condemned to seven years in a hard labor camp and kept in the Mardovian ASSR.

The resolution demands release of V. Skuodis from prison. The Senate urges the President, the Secretary of State and the United States Delegation to the Madrid Conference on Security and Cooperation in Europe to express at each opportune moment and in the strongest terms the opposition of the United States to the imprisonment of V. Skuodis.

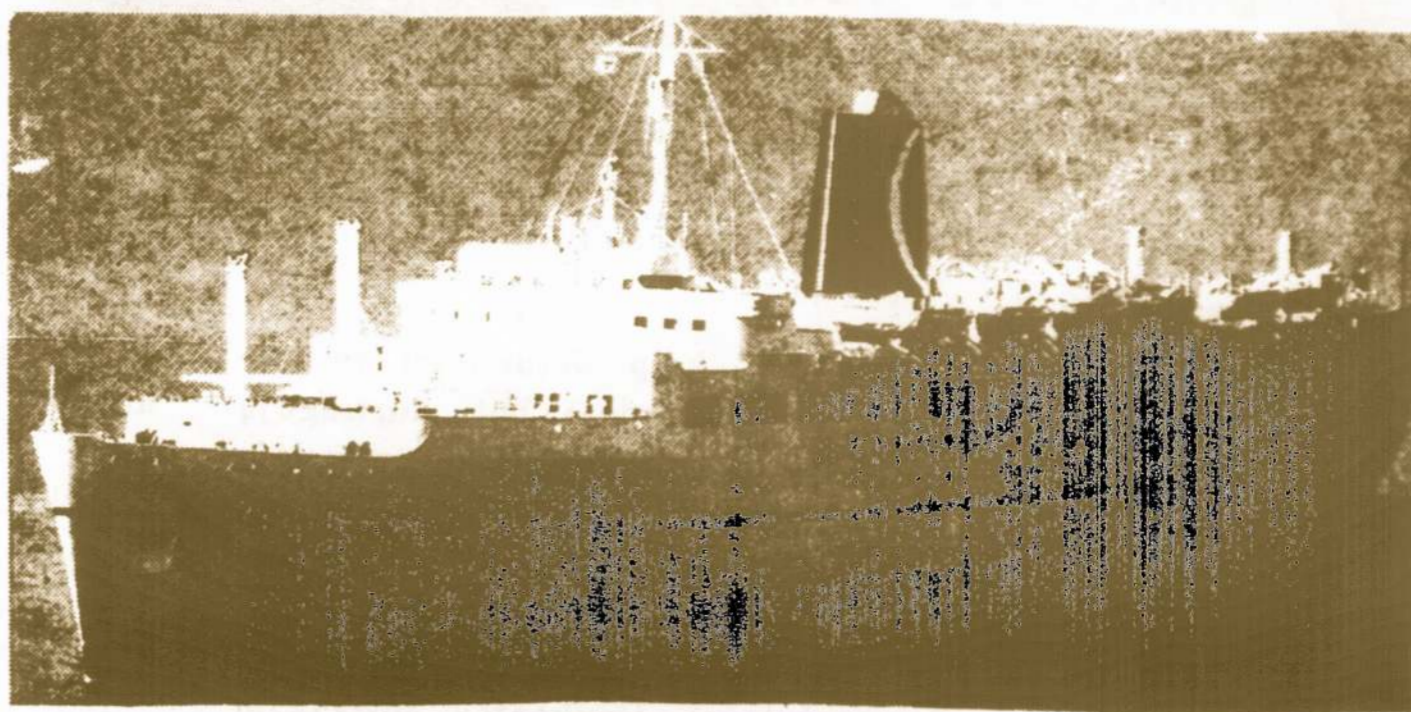
LITHUANIAN ART EXHIBIT

CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION is featuring a Lithuanian Folk Art Exhibit provided by THE BALZEKAS MUSEUM OF LITHUANIAN CULTURE in the main lobby located at 6245 South Western Avenue. The display opened Thursday, August 6th and will continue through Monday, October 10th.

Exhibits of Josephine Dauzvardis, Dainutė Augius, Elena Baltrusaitis, Helen Buchinskas, Mary Krauchunas, Povilas Lau-

SUSIVIENIJIMAS RENGIA EKSKURSIJĄ-KELIONĘ KARIBŲ JŪROJE

November 08 - 15, 1981
7 Day Caribbean Cruise

Carnivale

27,250 tons - Registered in Panama
Itinerary

DATE	PORT	ARRIVE	DEPART
Nov. 08	MIAMI		4:00 P.M.
Nov. 09	AT SEA		
Nov. 10	SAMANA	12:00 noon	5:00 P.M.
Nov. 11	SAN JUAN	9:00 A.M.	
Nov. 11	SAN JUAN		1:30 A.M.
Nov. 12	ST. THOMAS	8:00 A.M.	6:00 P.M.
Nov. 13	AT SEA		
Nov. 14	AT SEA		
Nov. 15	MIAMI	8:00 A.M.	

SAMANA - Dominican Republic
Located on the northeast coast, the port of Samana is truly an unspoiled paradise. You'll explore Samana and discover a hidden treasure of spectacular scenery, mountains and white beaches

SAN JUAN - Puerto Rico
You'll sense the excitement of this foreign atmosphere the moment you dock. San Juan is alive with great cabaret shows, elaborate casinos, boutiques and fabulous restaurants. Visit El Morro Castle, Old San Juan and the old fortress of San Geronimo... San Juan is a delight!

ST. THOMAS - U.S. Virgin Islands
This exciting port is everyone's favorite bargain spot. It's duty-free with amazing buys on perfumes, liquor and jewelry that are too good to miss. Interesting sights are here as well... Drake's Seat... Old Fort Christian... Bluebeard's Hill and Castle... Magen's Bay...

ALL PRICES PER PERSON, DOUBLE OCCUPANCY. ADDITIONAL: PORT TAXES for adults \$16.00. Children 16 and under \$14.00.

THIRD AND FOURTH PERSONS IN A STATEROOM WITH TWO FULL FARE PASSENGERS, EACH PAYS A FLAT RATE (RATES GIVEN UPON REQUEST).

SINGLE OCCUPANCY IS AVAILABLE AT 150% FARE.

\$100.00 DEPOSIT IS REQUESTED AT TIME OF REGISTRATION, PER PERSON. THERE IS A LIMITED NUMBER OF CABINS AVAILABLE-REGISTER EARLY!!!

MAIL CHECKS TO:
AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU
9727 South Western Avenue
Chicago, Illinois 60633
tel. (312) 238-9787

EVERYTHING'S INCLUDED

- * ROUND-TRIP AIR FARE TO AND FROM MIAMI
- * ROUND-TRIP TRANSFERS FROM THE AIRPORT
- * EIGHT MEALS AND SNACKS A DAY, INCLUDING TWO LATE-NIGHT BUFFETS.
- * WELCOME ABOARD RUM SWIZZLE PARTY
- * SINGLES (UNATTACHED) COCKTAIL PARTY
- * CAPTAIN'S COCKTAIL PARTY
- * GALA CAPTAIN'S FAREWELL DINNER
- * ACCESS TO ALL SHIPBOARD FACILITIES
- * FULL RANGE OF ENTERTAINMENT INCLUDING TWO DIFFERENT NIGHTCLUB SHOWS EACH EVENING AT SEA
- * BRIEFINGS ON THE HIGHLIGHTS OF EACH PORT-OF-CALL
- * DUTY FREE SHOPPING ON BOARD
- * FULL GAMBLING CASINO - SLOTS, also BLACKJACK, CRAPS AND ROULETTE
- * 24 HOUR-A-DAY STATEROOM SERVICE
- * COMPLIMENTARY DECK CHAIRS
- * EXCITING PORTS-OF-CALL

IN ORDER TO FIGURE THE EXACT CRUISE PRICE - ADD AIR FARE FROM YOUR CITY TO THE CRUISE PRICE, SHOWN BELOW!!!

Category	Deck	Description	Price
9	EMPRESS	Outside, double Outside, twin	\$ 916.00
7	MAIN	Outside, double Outside, twin Inside, twin	\$ 855.00
6	RIVIERA	Outside, twin Inside, double	\$ 812.00
5	UPPER	Inside, double Inside, twin	\$ 784.00
4	EMPRESS	Outside, upper & lower	\$ 760.00
	MAIN	Inside, double	
	RIVIERA	Inside, twin	

Fly Aweigh Air Fares To Miami - Round Trip

From CHICAGO - \$165.00; CLEVELAND - \$165.00; DETROIT - \$175.00; NEW YORK - \$165.00; PITTSBURGH - \$155.00; PHILADELPHIA - \$165.00. PLEASE CHECK WITH US FOR AIR FARES FROM OTHER CITIES TO MIAMI.

Port taxes will be added to your cruise invoice; tips for services on board ship will be paid individually by each passenger by the end of the cruise.

rinavičius and Paulina Naitaitis can be viewed. The Folk Art of Lithuania reflects a culture with a great sensitivity for visual beauty and an enthusiastic national pride.

NEW DIRECTOR OF PUBLIC RELATIONS FOR JBANC

Mr. Jaan Elias has been selected as the new Director of Public Relations for the Joint Baltic American Committee in Washington, D.C. He will succeed Mr. John Bolstein. Mr. Elias is of Estonian descent, a native of Bensenville, Illinois.

Bountiful Harvest

Aldigras Budreckas, 2742 W. Pope John Paul II Dr., proudly displays 18 inch prize cucumber grown in his backyard. A real estate broker, Budreckas has been a resident of Brighton Park for over 30 years.

BRIGHTON PARK AND MCKINLEY PARK LIFE CHICAGO, ILL.

Looking for books about Lithuanian in English? Write to:

Lithuanian Days Bookstore
4364 Sunset Boulevard
Los Angeles, CA 90029

Letters

EDITOR'S NOTE: This letter is a follow-up to the August 10, 1981 SANDARA ETHNIC RIGHT BILL story in the english language section.

Dear Tony,

Upon return from Denver I found a letter from you in my mailbox. Thank you very much for your article and the efforts to publicize our common cause in the Lithuanian World-wide Daily.

I am sure that many Lithuanian readers will respond positively and write Governor Thompson to sign HB 76. We need all the help we can get in light of a new opposition, the WOMEN EMPLOYED and its leader, Nancy Kreiter.

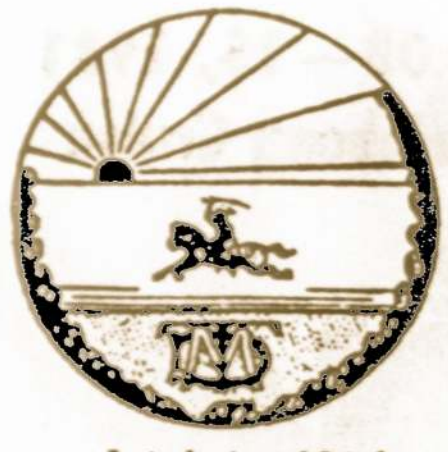
In an article in the CHICAGO DAILY LAW BULLETIN, Kay Grossman of the Lawyers Committee for Civil Rights Under Law, states that "HB 76 would be economically disastrous" to conform to the new law.

I and other leaders of the PCRC (Polish Community Relations Council) met with the Governor's aide, Sally Ward, and have explained our position. We tried to overcome Thompson's objection to the law, as best as we could. To date, he (Thompson) doesn't know what to do. To sign HB 76 or to veto it. Letters are arriving at his office for and against it.

If hundreds, or even thousands of people, should respond to our pleas, then the Governor would have no choice but to sign it into law. Let's hope for the best.

Sincerely,

George Otto, Ph.D.

TEVYNĖS MYLETOJŲ
DRAUGIJOS KAMPELIS

Isteigta 1896

TEVYNĖS MYLĖTOJŲ DRAUGIJOS
ADRESAS - 840 West 33rd Street,
Chicago, Illinois, 60608.

Kaip Lietuvos Istorikas
Simanas Daukantas
Kovojo Prieš Lenkus

Vienas žymiausių Lietuvos istorikų Simanas Daukantas gimė Žemaitijoje, Telšių apskr., Kalvių so-

SIMANAS DAUKANTAS

džiūje. Jo tėvai buvo karališki arba laisvieji ūkininkai ir turėjo nedidelį žemės gabalą. Pirmuosius mokslus Simanas Daukantas ėjo Žemaičių Kalvarijoje keturklesėje dominikonų gimnazijoje. Besimokindamas

Daukantas, kaip neturtingų valstiečių sūnus, negalėjo būti turtingųjų dvarininkų sūnų draugas, negalėjo svajoti apie linksmas jaunimo pramogėles. Visas jo pasismaginimas buvo knyga ir mokslas. Beskaitydamas lenkų istorikus ir senesnes kartos rašytojus, Daukantas susižavėjo savo tėvynės Lietuvos praeitimi ir jos garsiais žygiais. Nėgana to, jis sugebėjo rasti ir Lietuvos rašytojų kurinių. Jis sužinojo apie Mikalojų Daukšą, Konstatiną Širvydą, garsų Mažosios Lietuvos poetą Kristijoną Duonelaitį, kuris apdainavo lietuvių baudžiauninko vargus. Ir taip kasdien vis giliau į širdį smigo Strazdelio dainos ir ypač Vylūno daina „Ant marių krašto Palangos miestely“... Ir kas kartą jam vis skaudžiau būdavo, kai lenkai, girdamiesi savo praeitimi, savo didžiais vyrais, netik tinkamai nepaminėdavo Lietuvos vardo, bet lietuvių visados žemindavo ir pajukdavo. Daukantai baigiant dominikonų keturklesę, Lenkijos istoriją dėstė mokytojas Poruševič. Kartą jis jauno Daukanto paprašė paaiškinti, kokių malonių lietuviams yra davusi unija su lenkais. Sima-

nas Daukantas paniuromis piktais atsakė:

- Nieko gero.
- Mokytojas Poruševičius įsiuto:
- Pasiaiškink.
- Lenkai prigavo lietuvius, —
- kirto Daukantas.

Poruševičius plūdesis per visą pamokslą ir pagaliau Daukantą nubaudė.

Dantis sukantęs, piktas, lenkų mokytojų nekenčiamas Simanas Daukantas keturklesę vis dėl to baigė. Jis, kaip ir kitų tautų garsūs žmonės, pėsčias atėjo į Vilnių, ten baigė gimnaziją su pagyrimo laipsniu, o vėliau ten pat išėjo ir universiteto mokslus.

Universitete nuotaika buvo kitoniškesnė. Čia mokėsi nemažai bajorų jaunuošenės, kuriai rūpėjo garbinga Lietuvos praeitis ir jos senelių kalba. Patys profesoriai paragindavo studentus tyrinėti lietuvių istoriją, kalbą, rankioti dokumentus ir žinias. Studentų tarpe buvo demokratiškai nusistačiusių žmonių ir pasiryžusių dirbti sodžiaus gerovei. Mat, tada ir Lietuva buvo aplankiusi prancūzų kariuomenė, nešina jų revoliucijos idėjomis. Tokiose

sąlygose subrendo Simano Daukanto idealai, jie pasidarė ryškesni, tvirtesni ir pastovesni. O tie idealai vyriausi buvo: žadinti tautiečių susipratimą ir tėvynės meilę, kelti lietuvių liaudies gerovę.

Tačiau kartą ir universitete Simanas Daukantas, kaip lietuvis, buvo užgautas ir, gal būt, tas įvykis nulėmė tolimesnį jo gyvenimą. Kartą prof. Mažinskis apie Lietuvą taip išsitarė:

„Lenkų romantikai, kurie savo raštuose mėgina idealizuoti Lietuvą, niekuomet neįstengs būti tikri istorikai ir neįrodys, kad lietuviai buvo idealūs žmonės ir kūrė savo didingą istoriją. Be Lenkijos lietuviai buvo tik plėšrūs užpuolikai, Europos siaubas.“

Visi tylėjo, tik Simanas Daukantas negalėjo tokių nesąmonių prof. dovanoti.

„Netiesa, profesoriau, kalbi. Aš protestuoju ir įrodysiu, kad lietuviai buvo kultūringi ir kad jie sukūrė daug gražesnę istoriją, negu lenkai“...

Po to įvykiu Daukantas turėjo daug nemalonių, bet ir draugų jam netrukė. Dauguma žemaičių bajorų jį palaikė, taip pat jam prita-

rė ir keletas profesorių. Tada Daukantas jiems pažadėjo savo žodį ištesėti. Netrukus jis nuvažiavo į Karaliaučių, paskui apsigyveno Petrapilyje ir ten pats vardamas parašė lietuvių tautos istoriją, pavadintą „Budą senovės — Lietuvių Kalmienu ir Žemaitiu“. Be to, jis parašė dar kelis svarbius Lietuvos ir lietuvių tautos praeitį nušviečiančius raštus, kurie yra svarbi medžiaga Lietuvos istorijos mokslui. —TSB.

DAINA

Oi žiba žiburužiai, oi dega liktoružiai:
Tai manęs laukia sena močiutė
Iš šliūbo parvažiuojant!
Oi griežia griezėjėliai, oi skamba varpužėliai,
Linksmai dainuoja jaunos mergelės
Iš jungtūvių važiuojant!
Oi bėga žirgužėliai, oi žvengia bėružėliai;
Tai bėkit, žvenkit, bėri žirgeliai,
Iš jungtūvių važiuojant!
Oi tiesus vieškelėlis, oi gražus vakarėlis...
Ir mėnuo blizga ir ežerėlis,
Iš šliūbo man važiuojant!
Oi platus kiemužėlis, oi aukštas svirnužėlis...
Sveika, dukrele! sveikas ženteli!
Iš šliūbo parvažiauvė!

1886. XI. 4.

Ks. Vanagėlis

O jei kumpj minavoju,
Su kačerga užsimoja.
Oi gaila, gailėjaus...
Vargas seniui apsiavedus,
Vargas tokią pačią radus...
Oi gaila, gailėjaus...
Jauni vyrai ir mergytės,
Apsiveskite jaunystėj.
Oi linksma, linksma bus,
Kaip auginsite vaikus.
Užaus graži šeimynėlė,
Bus senatvėj pastogėlė...
Oi linksma, linksma bus,
Ant senatvės pas vaikus...

OKUPOUOTOJE LIETUVOJE

Dr. Statkevičius yra Helsinkio Susitarimams Remti Lietuvos Visuomeninės Grupės narys. Jo 5 puslapių parašytame pareiškime A. Barkauskui matosi gerai išstudijuotas Helsinkio susitarimų turinys, ir su tuo susitarimu susiję valstybių įsipareigojimai žmogaus pilietinių ir politinių teisių srityje. Stebinantis yra jo drąsumas ginant žmogaus teises, įžvalgumas dabar Lietuvoje esantiems suvaržymams ir sugebėjimas tai perduoti raštu spaūdai.

Dr. A. Statkevičius 1969 m. parašė knygą — Visuomenės gyvenimo abėcėlė arba bendražmogiškumo manifestas.“ Ištraukos buvo paskelbtos Lietuvos pogrindžio spaudoje — „Vytje“ Nr. 5, 1980 m. Ten panaudota daug pačių komunistinių ideologų teigimų, kuriuos jie naudoja propagandai, kurstydami mases kituose kraštuose.

Lietuviai gydytojai laisvėje (LAMA), sužinoję apie kolegą A. Statkevičiaus areštą, 1981 m. žiemos seminare Breckenridge Colorado, pasiuntė laišką Pasaulio Psichiatrų Sąjungai, kad reaguotų ir pareiktų protestą Sovietų Sąjungai dėl psichiatrinio gydymo piktnaudojimo jų režimui nepatikimiems asmenims bausti. Šiomis dienomis gautas jų atsakymas, kad protestas bus prijungtas prie panašios informacijos rinkinio. Pasaulio Psichiatrų Sąjungos Egzekutyvinės Valdybos Sekretorius prof. P. Berner davė patarimų tolimesnei akcijai.

(IŠ MEDICINA, 1981)

Dr. Algirdas Statkevičius, gydytojas-psichiatras, daug metų dirbęs Vilniaus miesto greitosios pagalbos stotyje, 1980 m. vasario mėn. 14 d. buvo areštuotas ir, jam nežinant, LTSR Aukščiausiojo Teismo apkaltintas ir pagal 68 str. nuteistas priverstiniam gydymui spec. tipo psichiatrinėje ligoninėje.

Būdamas kalėjime Nr. 1, 317-je kameroje, dr. Statkevičius pasiskundė LTSR Aukščiausios Tarybos Prezidiumo Pirmininkui A. Barkauskui apie teisėjo piktybišką apšmeižimą jo ir visos Helsinkio Susitarimams Remti Lietuvos Visuomeninės Grupės, nes teisėjas skleidė melagingus teiginius gausiai teismo dalyvių auditorijai. Teisėjas primetė-prirašė nepadarytus nusikaltimus žmogui, iš kurio atimta teisė gintis, teisė įrodyti tiesą, iš kurio atimta teisė susitikti su gynėju-advokatu.

Pasivalgęs Rūkštą
Pieno...

Pasivalgęs rūkštą pieno
Lankoj pioviau žalią sieną.
Oi gaila, gailėjaus,
Kad aš senas ženiūjas.
Mano pati su šilkiniais,
Aš nabagas pakuliniams.
Oi gaila, gailėjaus...
Lankoj sienas vysta, džiūsta,
Aš nabagas kūstu, liūstu.
Oi gaila, gailėjaus...
Mano pati kaip statinė,
Bet gera ji gaspadinė.
Oi gaila, gailėjaus...
Verda kleckus su bulviene,
Dėl pietų ir vakarienės.
Oi gaila, gailėjaus...
Kaip prašau ant duonos sviesto,
Tai ji kyšt man špygą riestą.
Oi gaila, gailėjaus...
O kaip suminiu skilandį,
Tai tuojau dantis sukanda.
Oi gaila, gailėjaus...
Kaip dešros aš valgau galą,
Tai pamačius tuoj pabala.
Oi gaila, gailėjaus...

BALTIC BAKERY

4627 SOUTH HERMITAGE AVE Chicago, Illinois
Tel. LA 3-1510

2616 WEST 69th STREET Chicago, Illinois
Savininkas JUOZAS ANKUS Tel. 737-6784

Nuo
1914 Metų

Midland Savings aptar naują taupymo ir namų paskolų reikalais visas mūsų apylinkes. Dėkojame Jums už mums parodytą pasitikėjimą.

Mes norėtum būti Jums naudingi ir teityje

Sąskaitos apdraustos iki \$40,000.00

FRANK ZOGAS
President

2657 W. 69th St. Chgo., Ill. 60629 • Phone 925-7400

5 1/2%
pald quarterly
4 Year Savings
Certificates
Minimum \$5,000

7 1/2%
All accounts compounded daily —
Passbook Savings

MAŽEIKA & EVANS
Laidotuvių Direktorai
6845 SO. WESTERN AVENUE
TRYS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS
MASINOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
Laidotuvių Direktorai
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 West 71st Street
Telef.: GROvehill 6-2345-6
1410 South 50th Avenue, Cicero
Telef.: TOWNhall 3-2108-9
TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS
Aikštė Automobiliams Statyti

MIDLAND SAVINGS
& LOAN ASSOCIATION
4040 Archer Avenue
Chicago, Illinois 60632
Phone 254 4470
Ir 8929 So. Harlem Ave.,
Bridgeview, Illinois 60455
Phone 598 9400

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI
Lietuvių Laidotuvių Direktorų Asociacijos Nariai

PETRAS BIELIŪNAS
4343 S. CALIFORNIA AVE. Tel. LAayette 3-3572

POVILAS J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

STEPONAS C. LACK IR SŪNŪS
(LACKAWICZ)
2424 W. 68th STREET Tel. REpublic 7-1213
2314 W. 23rd PLACE Tel. VIRginia 7-6872
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, ILL 974-4410

PHILLIPS - LABANAUSKAS
3307 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

JURGIS F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138, 1139

VASAITIS - BUTKUS
1446 S. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. OLYmpic 2-1003
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

PASSBOOK SAVINGS
the best way to save regularly!

5 1/2%
Paid and Compounded Quarterly

OUR SAVINGS CERTIFICATES 8%
EARN UP TO

Mutual Federal Savings and Loan

2212 WEST CERMAK ROAD CHICAGO, ILLINOIS 60608
PETER KAZANAUSKAS, President Phone: VIRginia 7-7767
HOURS: Mon. - Tue. Fri. 9-4 THUR. 9-8 Sat. 9-1

SERVING CHICAGO AND SUBURBS SINCE 1905

see us for HOME financing.
AT OUR LOW RATES
WITH REPAVMENT TO FIT YOUR INCOME

INSURED